

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **P.R.**

oskarżonego o czyny z art. 244b § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 października 2024 r.,
skargi prokuratora

na wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 2 lipca 2024 r., sygn. akt XVII Ka 480/24

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 325/23

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**oddalić skargę, kosztami sądowymi postępowania
skargowego obciążając Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 325/23, Sąd Rejonowy w Pile uznał P.R. za winnego popełnienia występku z art. 244 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., za który skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat; z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 31 § 2 k.k., za który skazał go na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności; z art. 244b § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., za który skazał go na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności; ciągu przestępstw z art. 244 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., za który skazał go na karę

10 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat i zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 5.000 zł; występuku z art. 62 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w związku z art. 31 § 2 k.k., za który skazał go na karę miesiąca pozbawienia wolności. Ponadto, orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa zabezpieczonych w sprawie dowodów rzeczowych, połączył kary pozbawienia wolności wymierzając oskarżonemu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres zatrzymania i orzekł łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę, Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 2 lipca 2024 r., sygn. akt XVII Ka 480/24 uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Pile i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu sądowi.

Na powyższy wyrok skargę w trybie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. złożył prokurator, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu w całości na niekorzyść oskarżonego i zarzucając:

„obrazę przepisu prawa procesowego tj. art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 15 grudnia 2023r. sygn. akt II K 325/23 do ponownego rozpoznania jedynie celem uzyskania uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów pomimo, że wydanie orzeczenia kasatoryjnego dopuszczalne jest wyłącznie w przypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości”.

Formułując powyższy zarzut, prokurator wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazanie temu Sądowi sprawy do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga prokuratora jest niezasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Podstawą wydania zaskarżonego w niniejszej sprawie wyroku była stwierdzona przez Sąd Okręgowy w Poznaniu konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Sąd odwoławczy uznał bowiem, że Sąd I instancji nie wyjaśnił możliwości pociągnięcia oskarżonego do odpowiedzialności karnej z uwagi na stan jego zdrowia psychicznego i przy ponownym rozpoznawaniu sprawy powinien zweryfikować dokumentację udostępnioną biegłym na potrzeby sporządzenia opinii, zgromadzić poprzednio wydane opinie o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego, a następnie pozyskać opinię uzupełniającą czy też przesłuchać biegłych, skonfrontować wnioski biegłych z opinią wydaną do sprawy II Ko 2969/21 i ewentualnie przeprowadzić inne dowody w zależności od wyników wskazanych wyżej czynności dowodowych. Istniejące w sprawie niejasności dotyczące stanu zdrowia psychicznego oskarżonego, w tym m.in. skierowanie go na oddział psychiatryczny na 3 miesiące przed wydaniem opinii, wzbudziły bowiem w ocenie Sądu Okręgowego uzasadnione wątpliwości co do posiadania przez oskarżonego jakiegokolwiek kontroli swojej woli przy realizacji czynów będących przedmiotem zarzutów.

W tym miejscu przypomnieć wypada, że w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19, podkreślano, że dopuszczalność orzekania kasatoryjnego przez sąd odwoławczy, na podstawie art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., należy zawsze ocenić w odniesieniu do konieczności korekty zakresu przewodu sądowego. Punktem wyjścia powinna być zatem ocena, przez sąd odwoławczy, przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji postępowania, nie tylko pod kątem potrzeby ponownego przeprowadzenia czynności dowodowych i pozadowodowych, ale także zawsze w aspekcie, czy przeprowadzone postępowanie sądowe spełniło standard rzetelnego procesu.

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji ma w istocie do przeprowadzenia jedynie kilka czynności dowodowych, ale kluczowych dla ustalenia możliwości pociągnięcia oskarżonego do odpowiedzialności karnoprawnej. Bez ustalenia tych

okoliczności nie można mówić o zachowaniu standardu rzetelnego procesu karnego. Doniosłość wskazanych przez Sąd Okręgowy w Poznaniu czynności dowodowych determinuje kształt przewodu sądowego w sprawie. Potencjalny status osoby niepoczytalnej generuje bowiem odmienny sposób postępowania Sądu *meriti*. Brak wyjaśnienia kwestii fundamentalnych dla pociągnięcia oskarżonego do odpowiedzialności karnej czynił więc dalsze działania Sądu II instancji bezprzedmiotowymi.

Z uwagi na powyższe oraz wobec niestwierdzenia wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

WB.

[ał]